

Titulació	Tipus	Curs
Relacions laborals	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Miguel Arenas Gomez

Correu electrònic: miguel.arenas@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per realitzar un correcte seguiment d'aquesta assignatura cal haver superat prèviament les assignatures "Dret de la Seguretat Social I" i "Dret de la Seguretat Social II", atès que tant una com l'altra ofereixen una formació bàsica en relació al marc jurídic de les institucions bàsiques del sistema espanyol de Seguretat Social sense la qual no es poden entendre ni analitzar adequadament les qüestions que es tracten en l'assignatura.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és l'aprofundiment en els mecanismes més específics de la Protecció Social i el coneixement i la comprensió de les institucions jurídiques que formen part del sistema de Seguretat Social (Peculiaritats dels Règims, sistemes i col·lectius especials, la protecció de la dependència, de la família i de la salut i altres instruments no estudiats prèviament, com el conveni especial i Seguretat Social Complementària).

Competències

- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
- Assessorar i gestionar en matèria de seguretat social, assistència social i protecció social complementària.
- Assessorar i gestionar en matèria d'ocupació i de contractació laboral.
- Fer funcions de representació i de negociació en diferents àmbits de les relacions laborals.
- Preparar, redactar i formalitzar els escrits generals en els tràmits administratius i judicials.
- Reconèixer les qüestions laborals i de la seguretat social i aplicar la legislació i els criteris jurisprudencials als supòsits que es presentin a la pràctica.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Representar tècnicament les persones o les entitats en l'àmbit administratiu, fiscal i processal, i de defensa davant dels tribunals del Social.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
2. Classificar les institucions bàsiques de representació dels treballadors en les empreses.
3. Demostrar que es coneixen les tècniques de les fórmules processals davant de les diferents jurisdiccions.
4. Descriure el procés ordinari i els processos especials.
5. Descriure els supòsits de modificació subjectiva i objectiva de la relació laboral.
6. Explicar el contracte de treball i les seves modalitats.
7. Identificar els mecanismes i les institucions que integren la protecció social complementària.
8. Redactar i formalitzar informes i escrits.
9. Resoldre les qüestions pràctiques relacionades amb la suspensió i l'extinció de la relació laboral aplicant la legislació i la jurisprudència.
10. Resoldre les qüestions relacionades amb la suspensió i l'extinció de la relació laboral.
11. Treballar de manera autònoma.
12. Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1. INTRODUCCIÓ. EL SISTEMA DUAL DE SEGURETAT SOCIAL.

- 1.- Els sistemes especials i els règims especials, el camí a la convergència en dos règims?
- 2.- Dades estadístiques i la seva repercussió en prestacions de seguretat social.
- 3.- El còmput recíproc de cotitzacions. La superposició de cotitzacions. Efectes.

TEMA 2. ELS SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL. COL·LECTIUS AMB ESPECIALITATS.

- 1.- El sistema especial: Concepte. Sistemes vigents.
- 2.- El sistema especial de les persones treballadores al servei de la llar. La reforma del RD Llei 16/2022.
- 3.- El sistema especial agrari del règim general de la Seguretat Social (SETACA).
- 4.- Altres sistemes especials: Indústria resinera, serveis extraordinaris d'hostaleria, tasques de manipulació i empaquetat de tomàquet fresc realitzades per cosidors exportadors, treballadors fixos discontinus que presten els seus serveis en empreses d'exhibició cinematogràfica, sales de ball, discoteques i sales de festa, tasques de manipulació i envasament de fruites i hortalisses i conserves, enquestadors d'empreses d'estudis de mercat i opinió pública

5.- Col·lectius especials:

5.1: Socis de Cooperatives i de SAL

5.2: La protecció de Seguretat Social en treballs penitenciaris.

TEMA 3. ELS RÈGIMS ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL.

- 1.- Estructura del nivell contributiu del sistema: Els Règims Especials. Concepte.
- 2.- El Règim Especial de persones Treballadores Autònomes (RETA):
 - 2.1: Camp d'aplicació.
 - 2.2: Afiliació, altes i baixes.

2.3: Cotització i Recaptació.

2.4: Acció Protectora.

2.5: Breu referència al «sistema especial» de les persones treballadores agràries per compte propi (SETA).

3.- Altres règims especials:

3.1: Minería del Carbó.

3.2: Mar.

3.3: Funcionaris. Actual dualitat. El Règim de Classes Passives. Especial referència a la jubilació.

3.4: Estudiants: L' assegurança escolar.

4.- Règims especials integrats:

4.1: Representants de comerç.

4.2: Artistes que desenvolupen la seva activitat en les arts escèniques, audiovisuals i musicals, així com de les persones que realitzen activitats, tècniques o auxiliars necessàries per al desenvolupament d' aquesta activitat.

4.3: Professionals taurins.

4.4: Altres col·lectius integrats: Ferroviaris i Futbolistes professionals.

TEMA 4. ALTRES PRESTACIONS DE PROTECCIÓ SOCIAL: DEPENDÈNCIA, ALTERACIÓ DE LA SALUT I PROTECCIÓ A LA FAMÍLIA.

1.- L'atenció a les persones en situació de dependència: La Llei 39/2006.

1.1: El sistema per a l' Autonomia i la situació de dependència.

1.2: Prestacions i serveis del sistema.

1.3: Valoració i reconeixement del dret. El Programa d' Atenció Individual. La seva relació amb altres prestacions "anàlogues", (Gran Incapacitat, etc...)

2.- Alteració de la Salut i Assistència Sanitària.

2.1: Concepte i configuració.

2.2: Beneficiaris.

2.3: Contingut i dinàmica de la prestació.

2.4: Gestió.

3.-Protecció a la família. Concepte i configuració:

3.1: Prestacions familiars contributives.

3.2: Prestacions familiars no contributives.

TEMA 5. ALTRES COL·LECTIUS AMB ESPECIALITATS.

1.- El Treball dels estrangers i dels treballadors emigrants.

2.- El Treball a temps parcial. L'evolució de la normativa i la necessària protecció per "disminuir" la discriminació indirecta per raó de gènere al fil de la doctrina del TJUE.

2.1: Afiliació, altes i baixes.

2.2: Cotització.

2.3: Prestacions.

2.4: Treballadors fixos discontinus.

3.- El Conveni Especial amb la Seguretat Social:

3.1: Concepte i disposicions comunes.

3.2: Subscripció.

3.3: Cotització.

3.4: Suspensió i extinció.

3.5: Modalitats.

4.- La (des)protecció de les persones amb discapacitat. Especial referència a la normativa internacional.

TEMA 6. PREVISIÓ SOCIAL COMPLEMENTÀRIA.

1.- La previsió social complementària pública. Concepte i classes: Assistència Social i Serveis Socials. Referència a les prestacions no contributives, jubilació i incapacitat permanent.

2.- L'Ingrés Mínim Vital (IMV). La derogació de la Renda Activa d'Inserció (RAI) i el seu trànsit a l'IMV.

3.- La previsió social complementària pública a Catalunya. La Renda Garantida de Ciutadania (RGC):

3.1: Requisits d' accés.

3.2: La seva necessariacoordinació i complementarietat amb l' IMV. Gestió.

3.3: La RGC com a complement d' altres prestacions públiques, especialment PNC i subsidi d' atur.

4.- Especial protecció de les Víctimes de Violència de Gènere i de les Víctimes de tracta amb finalitats d'exploació sexual.

5.- La Previsió social complementària privada: Concepte i caràcters:

5.1: Millores voluntàries de la seguretat social: Concepte, classes i regim jurídic. La negociació col·lectiva. Externalització.

5.2: Els plans de pensions i els fons de pensions privats.

5.3: Els Plans de Pensions d' Ocupació. Llei 12/2022 el camí a la privatització del sistema públic de pensions?

5.4.-Mutualitats de Previsió Social alternatives. Especial referència a la problemàtica actual: l' advocacia i la possible passarel·la al RETA.

TEMA 7. PROTECCIÓ MULTINIVELL EN MATÈRIA DE SEGURETAT SOCIAL. ESPECIAL VISIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

1.- Normativa internacional.

2.- Unió Europea.

2.1.- La Directiva 79/7/CEE del Consell, de 19 de desembre de 1978, relativa a l'aplicació progressiva del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en matèria de seguretat social i la Directiva 2000/78/CE del Consell, de 27 de novembre de 2000, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte en l'ocupació i l'ocupació. Doctrina del TJUE i incidència a Espanya. Al fil de la protecció de les treballadores a temps parcial en matèria de prestacions de jubilació i incapacitat permanent, i atur.

2.2. El TJUE i les accions positives a Espanya respecte a la bretxa de gènere en pensions. La doctrina respecte al complement de maternitat/complement de bretxa de gènere de l'art. 60 LGSS.

2.3.- La Llei 2/2025, de 29 d'abril, per la qual es modifiquen el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, en matèria d'extinció del contracte de treball per incapacitat permanent de les persones treballadores.

3.- El Conveni Europeu de Drets Humans i la doctrina del TEDH. Especial referència a les sentències relatives a les parelles de fet no registrades i l'accés la pensió de viduitat.

4.- La Carta Social Europea Revisada, el Codi Europeu de Seguretat Social. El Comitè Europeu de Drets Socials. Procediments de control: El sistema d'Informes i les Reclamacions Col·lectives.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teòriques	22	0,88	
Tipus: Supervisades			
Pràctiques	22	0,88	1, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Estudi	106	4,24	1, 5, 10, 11

El procés d'aprenentatge de l'alumnat en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació:

1. ACTIVITATS DIRIGIDES

Les activitats dirigides són totes aquelles que es desenvolupen a l'aula, en els horaris previstos per a l'assignatura i sota la direcció del professorat. Consisteixen en l'exposició per part del professorat de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els esquemes que prèviament s'hauran facilitat a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual. Per al correcte seguiment de les classes teòriques, és imprescindible que tot l'alumnat disposi durant les classes teòriques d'un recull de normativa de seguretat social degudament actualitzada, l'enllaç del qual hem proporcionat en l'apartat de "Bibliografia". També caldrà una edició actualitzada de l'Estatut dels Treballadors.

2. ACTIVITATS SUPERVISADES

Les activitats supervisades suposaran la realització d'una sèrie de tasques de format divers que s'executaran fora o dins de l'aula, però que posteriorment són objecte de supervisió i verificació a través del treball a l'aula

proposat en el marc de la mateixa activitat: visionat i comentari de pel·lícules relacionades amb el tema, identificació i estudi del marc normatiu d'una determinada institució, lectura i comprensió de jurisprudència, recerca de fonts bibliogràfiques, càlculs de cotització i de prestacions, exposició per l'alumnat de la resolució de casos pràctics prèviament proposats, etc. En alguns casos l'objectiu de les activitats pràctiques serà aprofundir sobre aspectes analitzats en el marc de les classes teòriques i en d'altres tractar qüestions noves, que no s'hauran abordat abans en aquell context.

Consistiran en l'execució de 3 activitats pràctiques, cadascuna de les quals inclou treball previ i posterior fora de l'aula i un treball presencial a l'aula. Les tres activitats finalitzaran amb una avaluació consistent en la resolució d'un cas pràctic per escrit i/o exposició oral, per al qual es podrà disposar de tota la legislació i del material de consulta que l'alumnat consideri necessari (manuals, apunts, etc.).

El treball previ i les activitats pràctiques en les quals així s'indiqui, es podran executar en grup. La resolució dels casos pràctics avaluables s'executaran individualment, en tots els casos.

El plantejament de les activitats pràctiques es durà a terme a partir dels supòsits que es presentaran a classe per part del professorat.

3. ACTIVITATS AUTÒNOMES

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals els/les estudiants organitzen el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, recerca de documentació i jurisprudència, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques, a la preparació de l'examen final teòric, i a la preparació i realització de les activitats pràctiques supervisades proposades.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'avaluació realitzades en el marc de les activitats pràctiques	30 PER CENT DE LA NOTA FINAL	0	0	1
Examen final	50 PER CENT DE LA NOTA FINAL	0	0	3, 4, 6, 11
PARTICIPACIÓ, ASSISTÈNCIA I PRESENTACIÓ DE TREBALLS	20 PER CENT DE LA NOTA FINAL	0	0	1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12

SISTEMES D' AVALUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ

1.- ORDINARI: combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques, la consolidació i comprensió dels coneixements teòrics i pràctics i la resolució d'un examen final teòric. Podran acollir-se a aquest sistema tot l'alumnat matriculat a l'assignatura. La qualificació màxima de l'assignatura és de 100 punts que es desglossen a continuació.

1.1 Avaluació continuada de les classes pràctiques. (activitats supervisades)

a/ Requereix lliurar la documentació que en cada cas s'indiqui i resoldre a l'aula les activitats avaluables proposades. Es ponderarà: la presentació dels treballs proposats pel professorat responsable de pràctiques, així com la seva qualitat i esforç en la seva elaboració: 10 Punts màxim.

b/ Pondera l'assistència, l'actitud a classe i la participació: 10 Punts màxim.

c/ Tres activitats d'avaluació consistents en la resolució de tres casos pràctics a resoldre a l'aula, en la qual l'alumnat disposarà de la legislació vigent i del material de consulta que consideri necessari. Aquestes activitats es realitzaran en els dies fixats en el cronograma que s'exposarà al Campus Virtual. Computaran 10 Punts cada activitat pràctica, la qual cosa suposa un total de 30 punts màxim.

No avaluable. L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de la qual equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest límit, el professorat de l'assignatura podrà considerar l'estudiant com a "no avaluable".

1.2 Examen final teòric que es realitzarà en les dates fixades en el calendari acadèmic. Podran presentar-se a aquest examen tot l'alumnat matriculat a l'assignatura. Constarà de 10 preguntes d'extensió curta totes elles relacionades amb les matèries contingudes en el programa de l'assignatura. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 5 punts. La qualificació màxima serà de 50 punts.

Per aprovar l'assignatura cal que es donin conjuntament i simultàniament les circumstàncies següents:

.-Que la suma de totes les activitats d'avaluació arribi almenys a 25 punts.

.-Haver aprovat l'examen final teòric, la qual cosa suposa haver obtingut una nota mínima de 25 punts en aquesta prova.

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà de la suma de totes les activitats avaluables indicades dividida entre 10, operació a la qual només tindran dret l'alumnat que hagi aprovat l'examen teòric final en les condicions anteriors descrites (25 punts mínim). En altre cas, la qualificació màxima de l'alumnat serà de 4 i s'haurà de presentar a l'examen de reavaluació en les condicions que es detallen a continuació.

2.- SISTEMA DE REEVALUACIÓ

Poden acollir-se a aquest sistema:

a/ L'alumnat que no hagin superat el sistema ordinari descrit anteriorment, o que no s'hagin presentat a l'examen teòric ordinari. Podran optar entre mantenir la nota obtinguda mitjançant el sistema d'avaluació pràctica, cas en el qual només hauran de realitzar l'examen teòric o recuperar la totalitat de l'assignatura.

b/ L'alumnat que no s'hagi presentat al sistema d'avaluació ordinari, que haurà de realitzar les tres proves d'avaluació previstes.

El sistema de reavaluació es basa en la resolució d'un examen que constarà de dues parts:

2.1 Una part teòrica que consistirà en la resolució de 10 preguntes d'extensió curta totes elles relacionades amb les matèries contingudes en el programa de l'assignatura. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 5 punts. La qualificació d'aquesta part s'obtindrà de la suma de la puntuació total obtinguda en cada pregunta, amb un màxim de 50 punts. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota final. Quan la qualificació de l'examen final teòric sigui inferior a 25 la nota final de l'assignatura serà suspens. Tres preguntes en blanc o amb resposta totalment equivocada, suposen el suspens de l'examen. En aquests casos la nota màxima final serà de 4.

2.2 Una part pràctica que consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen. Per a la resolució d'aquesta part només es podrà disposar, com a material de suport, d'un recull de normativa laboral i de Seguretat Social,

calculadora i calendari. Aquesta part de l' examen tindrà un valor del 50% de la nota. La qualificació màxima a obtenir és de 50 punts.

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà de la suma de la nota de la suma de les dues proves descrites dividida entre 10, operació ala que només tindran dret l'alumnat que haginaprovat l'examen teòric final en les condicions anteriors descrites (25 punts mínim i no haver deixat en blanc o contestat totalment malament tres preguntes). En altre cas, com s' ha indicat, la qualificació màxima de l' alumnat serà de 4 i suposa el suspens de l' assignatura. Tampoc superaran l' assignatura els i les estudiants que, sumant la nota obtinguda en l' examen teòric i en el pràctic, no arribin a 50 punts. En aquest cas, la nota màxima final serà de 4.

La regla anterior té la següent excepció: Quan la qualificació conjunta obtinguda superi els 50 punts, però la nota final de l' examen teòric sigui de 25, la nota final de l' assignatura serà de 5, sense que procedeixi fer la mitjana.

3.- DATES DELS EXÀMENS

Les dates de l'examen final teòric i la de la prova de recuperació seran les que determini la Facultat de Dret.

Per a la resta de les activitats avaluable, en cada grup de docència es publicaran al campus virtual la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluable sens perjudici que, excepcionalment i per causes de força major es puguin modificar amb el preavís i l' antelació suficients.

4.-PROCEDIMENT DE REVISIO

La correcció i qualificació, tant dels dos casospràctics avaluable comdel test de consolidació i comprensió, podran ser revisats. prèvia petició de l' alumnat interessat, en la data que fixada pel professorat responsable.

Per dur a terme la revisió de l'examen final teòric i/o de la prova de reavaluació, es fixarà una data pel professorat responsable, que serà comunicada amb antelació suficient a l'alumnat interessat.

5.- CONVOCATÒRIES

El nombre de convocatòries està establert en la normativa de permanència.

Tant els exàmens finals com en els exàmens subsidiaris, presentar-se i suspendre o retirar-se després d' haver estat comunicades les preguntes, implica esgotar la convocatòria.

6.- AVALUACIÓ ÚNICA

1. Examen teòric amb 10 preguntes i cas pràctic amb diversos supòsits relacionats amb el programa de l' assignatura.
2. L' examen teòric suposarà el 50% de la nota final. El cas pràctic suposarà el 50% de la nota final.
3. Recuperació: s' aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l' avaluació contínua.
4. S'aplicarà el mateix criteri de "no avaluable" que per a l'avaluació contínua.

7.- CONDUCTES FRAUDULENTES

L' alumnat que copii o intenti copiar en un examen tindrà un 0 en l' assignatura i perdrà el dret a la reavaluació. L' alumnat que presenti una pràctica en la qual hi hagi indicis de plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà un advertiment. En cas de reiteració de la conducta suspendrà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions, i quan expressament ho indiqui el professorat. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

1. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- LOZANO LARES, FRANCISCO: Manual de Seguridad Social, Editorial Laborum, 2025.

- COLLADO GARCÍA, LUÍS; ROMERO RODENAS, Mª JOSÉ Y TARANCON PEREZ, ENCARNA: Manual de Prestaciones Contributivas del Régimen General de la Seguridad Social (edición actualizada febrero 2024). Editorial Bomarzo.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA (RECOMENADA)

- BLASCO LAHOZ, JOSE FRANCISCO: "Curso de Seguridad Social I. Parte General", Tirant lo Blanc

2. ENLLAÇOS WEB

<https://www.seg-social.es/wps/portal/wss/internet/Inicio>

<https://dretssocials.gencat.cat/ca/inici>

<https://www.misitiosocial.com/>

<https://miguelonarenas.blogspot.com/>

<https://ignasibeltran.com/seguridad-social/>

<https://www.portalclasespasivas.gob.es/sitios/clasespasivas/es-ES/Paginas/inicio.aspx>

3. NORMATIVA ACTUALITZADA

Código de Legislación Social:

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=039_Codigo_de_Legislacion_Social&tipo=C&modo

Código Laboral y de la Seguridad Social:

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=093_Codigo_Laboral_y_de_la_Seguridad_Social_8

Trabajo Autónomo:

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=267_Trabajo_Autonomo&tipo=C&modo=2

Programari

No n'hi ha programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
-----	------	--------	----------	------

(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Espanyol	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Espanyol	segon quadrimestre	tarda